

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

9 червня 2016 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 43

На адресу Голови Ради суддів України Сімоненко В.М. надійшло звернення заступника голови Святошинського районного суду міста Києва щодо неналежного стану виплати винагороди присяжним та неможливість забезпечення належних умов для здійснення їхньої діяльності цим судом у розгляді кримінальної справи, яка має значний суспільний інтерес, стосовно колишніх співробітників МВС України Зінченка С.П., Аброськіна П.М., Маринченка О.М., Тамтури С.Б., Янішевського О.В., які обвинувачуються у вчиненні злочинів, передбачених пунктами 1, 5, 12 частини другої статті 115 Кримінального кодексу України (справа про масове вбивство громадян по вул. Інститутській в місті Києві під час масових акцій протесту 20 лютого 2014 року).

В зазначеному зверненні вказано на мізерний рівень винагороди присяжних та неоднаковий підхід у її нарахуванні, а також висловлено прохання направити членів Ради суддів України для безпосереднього вивчення стану виплати винагороди присяжним та вирішення інших питань організаційного забезпечення даного судового процесу, за результатами якого запропонувати шляхи їх вирішення, визначити потреби фінансового, матеріально – технічного та іншого забезпечення для проведення та завершення вищевказаного судового процесу, сприяти створенню належних організаційних та інших умов для забезпечення належної діяльності складу суду присяжних.

З метою вивчення наведених у зверненні обставин членом Ради суддів України Суховим В.Г. та начальником Територіального управління Державної судової адміністрації України в м. Києві Сімановським О.В. 26 травня 2016 року було здійснено виїзд безпосередньо в Святошинський районний суд міста Києва, де з'ясовано таке.

З початку 2016 року присяжні нарікають на важкі умови праці, відсутність можливості комфортного розміщення їх у приміщеннях судів для перепочинку та прийняття їжі, надзвичайно велике морально – психологічне навантаження у процесі слухання справ і, відповідно, низький рівень грошової винагороди.

01 березня 2016 року на особистому прийомі у керівництва Територіального управління Державної судової адміністрації України в місті Києві, присвяченому саме цим проблемним питанням, були присяжні Святошинського районного суду, які є присяжними у кримінальному провадженні № 759/3498/15-к по обвинуваченню колишніх співробітників спецпідрозділу міліції „Беркут”, та висловили своє невдоволення рівнем винагороди присяжним, передбаченим Порядком виплати винагороди та відшкодування витрат на проїзд і наймання житла та добових народним засідателям і присяжним на час виконання ними обов’язків у суді, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2002 року № 1506.

У спілкуванні з головуючим суддею у названій справі Дячуком С.І. було підтверджено наявність проблемних питань, які ускладнюють розгляд справи. Зокрема, під час попереднього засідання п’ятеро присяжних заявили самовідвід, який мотивували тим, що їхня винагорода замала та становить від 40 до 70 грн. за одне судове засідання, та що їм не компенсують проїзд по м. Києву до суду.

27 травня 2016 року судом відмовлено в задоволенні заяви про самовідвід. Слід зазначити, що у разі задоволення самовідводу у суду виникла б необхідність призначати нових присяжних і розпочинати розгляд справи спочатку, що суттєво вплинуло б на строк розгляду справи та дотримання розумності цього строку.

Питання про виплату винагороди народним засідателям і присяжним вже попередньо розглядалось Державною судовою адміністрацією України за зверненням Міністерства юстиції України. За результатами розгляду ДСА України 24 травня 2016 року надіслало звернення Міністрові юстиції України (вих. № 10-3831/16) та Прем’єр – міністрові України (вих. № 10-3830/16), в яких наголошується щодо наявності нагальної потреби нормативно-правового врегулювання питання виплати винагороди народним засідателям і присяжним.

На даний час питання щодо розміру винагороди народним засідателям і присяжним врегульовано Порядком виплати винагороди та відшкодування витрат на проїзд і наймання житла, виплати добових народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов’язків у суді, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2002 року № 1506 (з подальшими змінами).

У пункті 2 названого Порядку визначено, що розмір винагороди народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов’язків у суді обчислюється шляхом множення середньоденного заробітку (пенсії) на кількість днів, протягом яких народний засідатель чи присяжний виконував обов’язки у суді. Розмір середньоденного заробітку (пенсії) обчислюється шляхом ділення середньомісячної заробітної плати чи пенсії на кількість робочих днів (при нормальній тривалості робочого часу) місяця, в якому проводиться судове засідання. У разі коли середньомісячна заробітна плата чи пенсія, з якої провадиться нарахування винагороди народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов’язків у суді, нижча за розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, обчислення розміру

винагороди провадиться виходячи з розміру посадового окладу судді відповідного суду. У разі коли народний засідатель чи присяжний на момент виконання обов'язків у суді тимчасово не працює, нарахування винагороди провадиться виходячи з розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (в розрахунку на день).

Наведене свідчить про неналежний рівень винагороди присяжних за час виконання ними своїх обов'язків.

З метою врегулювання порядку та застосування єдиного підходу до нарахування, виплати винагороди народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов'язків у суді, Державною судовою адміністрацією України запропоновано абзац третій пункту 2 Порядку викласти в такій редакції:

„Народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов'язків у суді виплачується винагорода, виходячи з розміру їх середньомісячного заробітку чи пенсії, але не меншого, ніж посадовий оклад судді відповідного суду”.

В абзаці четвертому пункту 2 Порядку слова „прожиткового мінімуму для працездатної особи” замінити словами „посадового окладу судді відповідного суду”.

Заслухавши і обговоривши інформацію члена Ради суддів України Сухового В.Г. щодо необхідності врегулювання порядку та застосування єдиного підходу до нарахування, виплати винагороди народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов'язків у суді, відповідно до статей 124, 131 Закону України „Про судоустрій і статус суддів”, Положення про Раду суддів України, затвердженого рішенням Х позачергового з'їзду суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), **Рада суддів України**

в и р і ш и л а:

1. Визнати, що визначений Кабінетом Міністрів України рівень грошового забезпечення народних засідателів і присяжних не відповідає умовам здійснення правосуддя.

2. Звернутися до Кабінету Міністрів України щодо якнайшвидшого розгляду та вирішення питання про внесення змін до Порядку виплати винагороди та відшкодування витрат на проїзд і наймання житла, виплати добових народним засідателям і присяжним за час виконання ними обов'язків у суді, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2002 року № 1506, з урахуванням пропозицій Державної судової адміністрації України від 24 травня 2016 № 10-3830/16.

**Заступник голови
Ради суддів України**

Б. Моніч